

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADINIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 29, 1980

Nr. 233

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

N. SADŪNAITĖ LAISVĖJE

1980 m. liepos 11 d. Jadvyga Stanelytė aplankė iš Sibiro tremties sugrįžusią Nijolę Sadūnaitę. Vakare, norėdama nuvykti pamaldoms į Šv. Mikalojaus bažnyčią, sėdo Architektų gatvėje į autobusą, o paskui ją įsmuko kažkoks tipas, ir Stanelytė dingo kaip į vandenį.

Liepos 22 d. gimines Jadvyga Stanelytė surado Lukiškių kalėjime. KGB nurodymu jai fabrikuojama kriminalinė byla „už veltėdžiavimą“. S. m. vienas čekistas tardymo metu Stanelytei pasakė: „Mes iš tavęs antros Sadūnaitės nedarysim!“

Jadvyga - Gemma Stanelytė plačiai žinoma Lietuvoje. Kur ji bebūs — Lukiškėse, lageryje tarp žmogžudžių ir kitose Gulago vietose — Lietuvos katalikai atidžiai seks kiekvieną jos kančios ir aukos žingsnį. Jos auka dar labiau suburs ypač Lietuvos jaunimą prie Eucharistinio Jėzaus, kurį suimtoji ypač mylėjo ir dar labiau visi nusigręš nuo tokios ideologijos, kuriai paremti reikalinga veidmainystė ir smurtas. Tokius, kaip Sadūnaitė, Stanelytė galima sunaikinti, bet neįmanoma suniekti ir nugalėti.

1980 m. liepos 8 d., baigusi iš-tremimo bausmę Sibire — Bogučanuose, Nijolė Sadūnaitė gavo pasą ir per Rygą išskrido į Vilnių. Liepos 9 d., vos spėjus lėktuvui nusileisti Rygos aerouoste, stiuardės įsėkė visiems keleiviams paruošti pasus ir bilietus, kuriuos, išlipant iš lėktuvo, tikrino trys uniformuoti milicininkai. Patikrinę N. Sadūnaitės ir jos palydovus pasus, pareigūnai patikrino, jog jiems esą kažkokių neaiškumų ir pakvietė sėstis į šalį lėktuvo stovinią automatinę, kurioje laukė trys čekistai iš Vilniaus. Po penkių valandų kelionės „Volga“ pasiekė Vilnių. Atvežę prie pat namų Architektų

gatvėje, saugumiečiai palinkėjo Nijolei, „kad daugiau nereikėtų susitikti“ ir paleido.

Kokiam tikslui buvo reikalinga šita čekistų „palyda“? Ogi, kad tie, kurie su gėlėmis buvo nuvykę į Rygos ir Vilniaus aerouostus negalėtų jos pasveikinti ir įteikti gėlių, kad vėliau saugumiečiai galėtų sakyti, jog Nijolės Lietuvoje niekas nelaukė ir nepasitiko.

Zinia apie Nijolės Sadūnaitės sugrįžimą greitai pranešė įvairios radijo stotys. Žmonės klausinėjo vieni kitus: „Kaip pamatyti Nijolę?“ O tie, kurie ją sutikdavo, sakė: „Ačiū tau, Nijole, už tavo meilę ir auką. Tu šešerius metus švitei Tautai ir pasauliui, žadinai visus nenusilenkti melui bei prievartai, būti ištikimais Dievui ir Tėvynei“. O N. Sadūnaitė skubindavosi pasakyti: „Ačiū, ačiū visiems už maldas ir visokeriopą paramą. Tik jūsų maldų dėka pajėgiau viską pakelti...“

1980 m. gegužės 6 d. Nijolė gavo telegramą iš Šveicarijos, Ciuricho, kurioje rašoma:

„Tarpautinis Krikščioniškas Solidarumas“ maloniai siūnia Jums sveikinimus iš metinės konferencijos, vykstančios Ciuriche. Delegatai ir stebėtojai iš 14 kraštų paskelbė savo solidarumą su Jumis Jūsų drąsioje kovoje už tikėjimo ir sąžinės laisvę. Mes ir toliau įjungsimės į savo maldas, ir toliau informuosime krikščionis apie Jus. Malonėkite atsiminti, kad mes taip pat esame reikalingi Jūsų maldų ir palaikymo, kviečiantį solidarumą krikščionis visame pasaulyje.

Su nuoširdumu Jūsų „Tarpautinis Krikščioniškas Solidarumas“
Delegatai:
Ciurichas,
Šveicarija.

Lenkijos unių vadų pasitarimai

Varšuva. — Lenkijos darbininkų vadai vakar suvažiavo į Gdanską pasitarti, ką daryti su Varšuvos vaivadijos teismo sprendimu. Trijų asmenų teismas, pirmininkaujamas Zdislavo Koscielniak, sutiko legalizuoti naująsias uniijas, tačiau pats įrašė į uniijų statutą sąskini, kad uniijos privalo pripažinti komunistų partijos vadovaujantį vaidmenį. Uniijų centro vadus Walesa pareiškė teisme, kad uniijos nesirengia tapti politine organizacija. Teisėjas šį pareiškimą įsėkė įrašyti į teismo protokolą.

Prie teismo buvo susirinkę apie 3,000 žmonių. Sužinoję apie teismo veiksmus, žmonės pradėjo reikalauti streiko. Walesa ramino susirinkusius, sakdamas, kad šio teismo sprendimas ir statuto keitimais bus apskūstas Lenkijos aukščiausiajame teisme. Uniijos vadai sutiko palaukti su „teisės streikuoti“ punktais statute, kol lenkų parlamentas paskelbės streikus kontroliuojančius įstatymus. Komisijoje, kuri šį įstatymą ruošia, yra ir naujųjų uniijų atstovai.

Darbininkų vadai pasiuntė premjerui Josef Pinkowskiui pakvietimą atvykti į Gdanską ir susitikti su uniijų atstovais Lenino vardo laivų dirbtuvių kieme. Premjeras kvietė darbininkų vadus atvykti į Varšuvą. Kai kurie darbininkai reikalavo tuoj

R. Vokietijos vadų įspėjo Vakarų

Berlynas. — Rytų Vokietijos komunistų vadus Honeckeris paskutinio metu pasako daug karinių kalbų. Rugsėjo mėn., pradedant Varšuvos pakto karinius pratimus, jis kaltino Ameriką ir Vak. Vokietiją, kad jos didinančios įtampas. Prieš dvi savaites Honeckeris kaltino Vakarų, kad jie siekia pasukti atgal istorijos laikrodį ir bando infiltruoti Lenkiją, padėti reakcijos jėgoms pakeisti ten socialistinę sistemą. Spalio 27 d. vokiečių komunistų vadus pasakė kalbą karinės mokyklos abiturientams. Jis nurodė, kad partija niekad neeis, kad socializmo priešai taptų stipresni už socialistines šalis. Jei jie bandys pradėti Europoje karą, jie gaus triuškinantį smūgį. Jie nori kurstyti vietinius konfliktus ir priversti mus trauktis, tačiau jiems nepavyks, nes mes žiūrėsime, kad pasaulinės istorijos vyksmą niekas nepasuks atgal, mūsų karinės jėgos bus stiprinamos, pasakė Honeckeris.

skelbti streiką. Uniijų centro Solidarumo advokatas Jan Olszewski ki ramino įsikarščiusius, kalbėdamas: „Mūsų rankose yra tėvynės likimas. Mes jau daug laimėjome, o galime viską prarasti ir tuo pačiu nuskriausti visą tautą“. Lech Walesa irgi nerėmė streiko sumanymo.

Sventasis Tėvas Jonas Povilas II specialioje audiencijoje priima iš dr. Kazio Bobelio Lietuvos Diplomatinės Seito ir Vilko pirminio pasirašytą memorandumą, kuriame iškelta neteisėta Lietuvos okupacija bei jos piliečių teisių pažeidimai ir prašoma Lietuvos politinę padėtį išskirti ir nagrinėti artėjančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Madride. Toks memorandumas asmeniškai dr. Bobelio buvo įteiktas ir vienuolikai Europos vyriausybų, jam besilankant š. m. rugsėjo mėn. Europoje. Kitoms šesiolikai vyriausybų memorandumas buvo pasiųstas paštu. Nuotraukoje šalia dr. Bobelio jo sūnus Jonas.

ARTĖJA RINKIMAI

Washingtonas. — Šių rinkimų metų paskutinė savaitė paliesta Irano laikomų įkaitų klausimu. Nepartinis kandidatas Andersonas įspėjo administraciją neįsivelti į Iraką — Irano karą. Siekdama įkaitų paleidimo, kurį labai pakeltų prezidento Carterio prestižą ir jo viltis laimėti rinkimus, vyriausybė gali pažadėti Iranui ginklų dalių ir amunicijos, o toks Amerikos išikišimas tik išplėstų karą, pasakė Andersonas.

Illinois senatorius Charles Percy ir šeši respublikonai kongreso nariai paskelbė atsisakymą į Ilinois kongresmano Andersono rėmėjus. Daugelyje valstijų Andersono kandidatūra kenkia daugiau prezidentui Carteriui, iš kurio Andersonas atitraukia balsuotojus, tačiau Illinois valstijoje yra kitaip, — Andersonui skiriami balsai atimami iš respublikonų Reagano, sakoma pareiškime.

Amerikos profesinių sąjungų federacija AFL — CIO kietai dirba už prezidento Carterio perrinkimą. Įvairių uniijų vadai daugelyje valstijų yra susirėję su federacijos centru. Ryšiai palaiko mi per erdvės satelitą, kuris jungia 30 miestų uniijų veikėjus.

Harvardo universitete išliko „generacijų plyšio“ klausimas. Studentų leidžiamas biuletenis „Harvard Crimson“ pasisakė už Piliečių partijos kandidatą Barry Commoner, kuris būdąs geresnis prezidentas už Carterį. Vedamas vadina prezidentą „melagiu, šaltu, ambicingu, be principų žmogumi, kuris padarys Ameriką dar daugiau blogo“. Priešingai, Harvardo un-to ir Massachusetts Technologijos Instituto, 20 profesorių ragina savo pareiškime perrinkti prezidentą Carterį, kuris padaręs klaidų, kaip ir visi prezidentai, tačiau daugelis Reaga

Kiek musulmonų?

Musulmonų arba mahometonų skaičius pasaulyje — France Presse agentūros pranešimu — siekia tarp 500 ir 700 milijonų. Iš jų 80 procentų gyvena Azijoje. Indonezija — su 125 milijonais Islamo pasekėjų yra didžiausia musulmonų šalis pasaulyje; toliau eina Pakistanas ir Indija — jos abi turi 75 milijonus. Turkija — 41 milijoną, Sovietų Sąjunga — 35 milijonus. Afrikoje musulmonų yra apie 90 milijonų, kurių pusė, 44 milijonai, gyvena Nigerijoje. Seka Egiptas su 35 milijonais musulmonų. Europoje musulmonų priskaitoma apie 9 milijonus, iš kurių trys su puse milijonų yra Jugoslavijoje ir 2 milijonai Prancūzijoje. Abiejose Amerikose, pagaliam musulmonų yra pusė milijono ir Okeanijoje — 66 tūkst. tančiai.

Mirė V. Laukaitis

Melbournas. — Spalio 17 d. čia mirė a. a. Viktoras Laukaitis, Australijos lietuvių R. katalikų federacijos pirmininkas, sulaukęs 53 metų amžiaus, sunkios vėžio ligos iškankintas. Velionis buvo labai veiklus lietuviškoje organizacijoje, spaudoje, palaikė glaudžius ryšius su Australijos politikais bei parlamentariais, katalikų Bažnyčios vyskupais bei įtakingais dvasininkais.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Filipinuose suimtas amerikietis Victor Lovely, kuris organizavo teroristinius bombų sprogi-mus Maniloje ir kitose vietovėse.

— Popiežius Jonas Paulius II-sis įspėjo gydytojų suvažiavimą nepiktnaudoti medicinos tyrimų, vaistų ar operacijų neatsakingiems tikslams, vadinamam, genetiniam inžineriavimu.

— Pasitraukus iš pareigų sovių premjerui Kosyginui, buvo pakeistas ir jo pavaduotojas Michail Lesečko, 71 m. Jo vieton pirmuoju vicepremieru paskirtas Ivan Archipov, 73 m.

— Zambijoje išaiškintas samokslas nuverstį prezidentą Kenneth Kaundą. Du vyrai nušauti, 10 dar slapstosi. Spauda tvirtina, kad samokslą rėmė Pietų Afrikos vyriausybė.

— Irako valdančiosios baath partijos laikraštis „Al Thawra“ rašo, kad Iranui ginklų siūnia Izraelis. Tai esą „sionistų, imperialistų ir persų samokslas“. Ginklai siunčiam per Olandiją. Samokslą savo skėčiu dengianti Amerika.

— Jugoslavijoje UNESCO konferencija pasmerkė Izraelį už švietimo politiką okupuotose arabų žemėse.

— Apie 50,000 anglų demonstravo prieš atominių ginklų, reikalaudami, kad Britanijos vyriausybė jų atsisakytų. Kandidatas I darbiečių partijos vadus Michael Foot žadėjo siųsti atgal į Ameriką visas raketas, kurias planuoja įsigyti dabartinė vyriausybė.

— Salvadore buvo nušautas žmogaus teisių komiteto narys Ramon Valladares. Prieš dvi savaites buvo nužudyta tos organizacijos sekretorė Magdalena Pineda.

— New Yorko Metropolitan Opera susitarė su muzikantų unija ir pasirašė naują darbo sutartį. Tikimasi dar atgauti nors dalį šių metų sezono, kuris dėl streiko buvo atšauktas.

— Turkijos karinė valdžia paskelbė laikinąją konstituciją, kuri patvirtina įvykusį karinį perversmą.

— Sovietų laikraštis „Selskaja Zizn“ kritikavo JAV žemės ūkio sekretorių Berglandą, kuris palaiko sovietams paskelbtą javų boikotą. Jis visai nenaudingas, nes sovietai gauna javų kitur.

Iranas neskuba paleisti įkaitus

Teheranas. — Pirmadienį Irano parlamentas du kartus posėdžiavo, tačiau amerikiečių įkaitų paleidimo klausimas nepažengė pirmyn. Debatuose daug laiko užėmė karas su Iraku. Antradienis šijitams musulmonams buvo šventa diena, parlamentas posėdžius atidėjo iki trečiadienio. Irano vyriausybės sluoksniai kalba, kad nereikėtų laukti įkaitų paleidimo prieš JAV rinkimus. Tą dieną bus lygiai metai, kai įkaltai buvo pagrobti. Teherano radijas net paskelbė komentarus apie „Amerikos svajones“. Žinios apie greitą įkaitų paleidimą esančios nepagrįstos, tai gandai, kurie rodo, kaip Amerika mažai pažįsta islamišką Iraną.

Beirutė Irano diplomatas pasakė, jog ajatola Khomeinis nenori paleisti įkaitų prieš Amerikos rinkimus, kad tuo nepasinaudotų prezidentas Carteris. Khomeinis nesąs nei už Carterį nei už Reaganą, jis nenorįs kisti į Amerikos rinkimus.

Valstybės departamentas įspėjo Iraną dėl plano paleisti dalį įkaitų, kitus dar pasilaikant. Departamento kalbėtojas John Trattner pareiškė, kad amerikiečių įkaitų teisimas būtų visiškai nepriimtinas ir nešų Iranui labai rimtas pasekmės. Trattner pareiškė: Kaip ir praelytę, mes esame girdę įvairiausių balsų, kalbančių apie įkaitus. Mūsų patyrimas praelytę parodė, kad dažnai labai sunku identifikuoti, kas iš viso kalbės su autoritetu.

Irano žinių agentūra pripažino, kad su Kohrramshahro miestu grynėjas nutrūko kontaktas. Iranas pirmą kartą paskelbė, kad Abadaną yra prieš apsupty. Premjeras Rajai pripažino, kad padėtis fronte kritiška.

Jordano karalius Hussein, atviras Irako rėmėjas, vėl atvyko į

Bagdadą su savo premjeru ir keliais generolais pasitarti su Irako prezidentu Saddam Husseinu.

Kariniai komentatoriai tvirtina, kad Iranas turi daug sunkumų su transporto priemonėmis. Naftos vamzdžių perkirtimas jau atnešė naftos produktų stoką. Kilo transporto problemų, ypač artilerijos sviedinių pristatyme į frontą. Iranui trūksta aviacijos kuro ir gazolino kariniams sunkvežimiams. Irako tankai ir artilerija prie apsupty miestų gauna kas naktį naujas šovinių siuntas.

Indija bando sustabdyti karą

Bogdadas. — Irake lankosi specialus Indijos premjeras Gandhi pasiuntinys Romesh Bhandari, užsienio reikalų ministerijos sekretorius. Irako prezidentas jam pasakė, kad Irakas mielai priimtų karo paliaubas, jei jam būtų užtikrintas upės žiočių Shatt al Arab suverenumas. Irakas, kaip skelbia Bagdado radijas, nieko iš Irano nenori, tik savo žemių, kurias Iranas dar šacho laikais pasisavino.

Indija daugiausia nukentėjo nuo Irako — Irano karo, nes iš to dviejų naftos valstybių atvi davo apie 70 nuos. Indijos importuojamos naftos. Be to Irake ir Irane dirbo nemažai Indijos darbininkų, kurių 4,000 jau grįžo namo. Abiejose šalyse Indija statė įvairius projektus, kurių vertė 1.5 bil. dol. Indijos uostuose ir sandėliuose gulį apie 100 mil. dol. vertės prekės, kurios turėjo keliauti į kovojančias šalis. Iš jų Indija šiais metais dar turėjo gauti apie 3.5 mil. tonų naftos.

Kinija pažadėjo ginti Tailandiją

Pekinas. — Kinijoje lankosi Tailandijos premjeras gen. Prem Tinsulanonda. Jis bandė įtikinti Kinijos premjerą Zhao Ziyang, kad Kambodiją reikėtų paskelbti neutralia valstybe, kurios suverenumą garantuotų visos kaimyninės šalys. Kinija atakliai remia nuverstą Pol Poto režimą, kurio rėmėjų likučiai veda partizaninį karą prieš Vietnamo pastatytą Kambodijos režimą.

Kinija pažadėjusi savo paramą Tailandijai, jei Vietnamas palieštų jos teritoriją.

Kritikuoja JAV užsienio politiką

Wellington. — Naujosios Zelandijos premjeras Robert Muldoon, kuris ne kartą yra kritikavęs prezidento Carterio užsienio politiką Viduriniuose Rytuose paremtą Amerikos žydų balsų gaudymu. Ypač rinkiminiais metais Amerikos politika labai veikiamas balsų villi jimo. Amerika nukrypo nuo Naujosios Zelandijos pozicijos santykiuose su arabų pasauliu, pareiškė premjeras.

KALENDORIUS

Spalio 29 d.: Maksimilijonas, E. ebija, Barutis, Tolvydė.
Spalio 30 d.: Alfonsas, Zeno-bia, Minvainas, Validė.

Saulė teka 6:17, leidžiasi 4:51.

ORAS

Debesuota, vėjuota, gali lyti, temperatūra dieną 45 l., naktį 35 l.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Telefonas 476-7089

NERIJOS TUNTO VADOVYBĖS

PASIKEITIMO SUEIGA

Dvejus metus Nerijos jūros, skaučių tunto sėkmingai vadovavusi j.p.s. Aldona Veselienė, spalio 12 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje įvykioje iškilmingoje sueigoje tuntininkės pareigas perdavė gintarei skautininkei Sofijai Kunstmanienei.

Sueiga buvo pradėta šv. Mišiomis, kurias atnašavo kun. P. Daugintis, S.J., pataraujant Lituanicos tunto bebriui Linui Pauliui. Giedojimui, pianinu pritarė, vadovavo valt. Alvydė Eitutytė, o maldas skaitė vair. Aleksandra Gražytė.

Po pamaldų vyko sueiga, kurią pravedė tunto adjutantė j.p.s. Rūta Karaliūnaitė. Tuntininkės pareigų ir tunto vėliavos perdavimui — perėmimui vadovavo JAV Vidurio rajono vadeivė j.v.s. Aldona Gasnerienė.

Už rūpestingą pareigų atlikimą garbės žymenimis buvo apdovanotos sekančios vadeivės: v.v. Irena Jasulaitytė — Pažangumo žymeniu, v.s. Vida Vizgirdaitė — Pažangumo žymeniu, valt. Alvydė Eitutytė — Žuvėdros, v.v. Jūditė Dargienė ir v.v. Virginija Remeikienė — Vėliavos žymeniu.

Ordenu Už Nuopelnus su remėjo kaspinu buvo apdovanoti: nuolatinis tunto talkininkas dail. Kazys Veselka ir stovyklų talkininkės Milda Povilaitienė ir Nijolė Rūbienė. Žymenis ir ordinus prisegė Vidurio rajono vadeivė j.v.s. A. Gasnerienė.

Į vyresniškumo laipsnius buvo pakeltos sesės: Danutė Gaurilūtė, Marytė Donskytė ir Eglė Vilutienė, į vyr. valtininkės laipsnį Marija Donskienė ir Gražina Gražienė, į valtininkės laipsnį ir Laima Kaušaitė į vairininkės laipsnį.

Atitinkamus patyrimo laipsnius išlaikiusios sesės buvo pervestos į jų patyrimus atitinkančius laivus.

Apdovanotos žymenimis ir ordiniais, į vyresniškumo laipsnius pakeltosios ir į kitus laivus pereinančios sesės buvo apdovanotos geleimis.

Perskačius pirmąjį naujosios tuntininkės įsakymą — naujos vadijos sąstatą abi pareigūnės — pareigas perdavusioji ir jas perėmusioji atliko vienietį inspekciją, kurios metu pareigomis pasikeitė ir laivų vadeivės.

Iškilmingajai sueigos daliai pasibaigus, sveikinimo žodį tarė LSS Tarybos pirmininkas v.s. S. Miknaitis. Savo linkėjimus abiem vadeivėms dovanojimo palydėjo JAV Vidurio rajono vadas v.s. Z. Jaunius, Vidurio raj. vadeivė j.v.s. A. Gasnerienė, Lituanicos tunto atstovas s. V. Balzarus, Aušros Vartų tunto tuntininkės N. Balzarienė ir Kernavės t-to tuntininkė ps. M. Utz.

Sueiga buvo baigta bendrame rate skautiškai supintomis rankomis giedant „Lietuva brangi“.

ASS metinės šventės dienotvarkė

Akademinių skautų sąjūdžio metinės šventės šiais metais Chicago skyrė švenčiam lapkričio 8–9 dienomis. Visos šventės iškilmės, išskyrus balių, vyks Jaunimo centro kavinėje sekančia tvarka:

Seštadienis, lapkričio 8 d. 9:30 v.r. — registracija, 10:00

v.r. — Simpoziumas: „Lietuvos klausimo iškilimas Amerikos visuomenėje: teorija ir metodai“. Moderuoja fil. Algis Tamošiūnas. 12:00 v. — Bendri pietūs, 2:00 v. p.p. — Iškilminga sueiga — naujų narių pakėlimai; 6:30 v.v. — Metinės šventės balius Delphian House, 7825 West 95th Street, Hickory Hills, IL. Meninė programą išpildo sol. Praurimė Ragienė, akopanuoja Arūnas Kaminskis. Sokiams groja Vytis orkestras. Rezervacijos į balių priima Roma ir Gediminas Bielskai, telef. 424-4190.

Sekmadienis, lapkričio 9 d. 10:00 v.r. bendri pusryčiai Jaunimo centre; 11:00 v.r. šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po Mišių, mirusių Akademinių skautų sąjūdžio mirusių narių kapų lankymas.

Visi ASS ir jų svečiai kviečiami dalyvauti šioje šventėje.

SUVAŽIAVIMAS „DIENOS DOVANOS“

Septintoji dovana skautininkų ir vyr. skaučių suvažiavime (šeštąja laikant šv. Mišias, atnašautas kun. J. Vaisnio, S.J.) buvo dr. Elonos Vaisnienės paskaita: „Ryšys tarp generacijų“. Prieš šį suvažiavimą „Draugo“ dienraštyje buvo rašoma, kad jos „dinamiškas minčių dėstymas pagauna kiekvieną klausytoją“. Tur būt tinkamesnį žodį būtų spibūdinimui dr. Vaisnienės kalbėjimo būdai neapsimoka ieškoti. Ji radiškai pažvelgė į lietuviškąją veiklą, gana griežtai atskirdama lietuvių gyvenimą Lietuvoje ir išeivijoje. „Kiek žmonės Nepriklausomos Lietuvos laikais kalbėjo apie Amerikos lietuvių gerą darbą? Taip pat ir dabartiniais laikais Lietuvoje žmonės yra svarbiau kaip mes čia gyvename, o ne mūsų veikla. Lietuvoje gyvenantys išlaikys tautos testinumą. Ar reikia lietuvių? Paklausus paskaitininkė šį klausimą, maždaug sekančiai atsakė. Lietuvių reikia mums patiems. Mums reikia santykių, nes mes, kaip grupė, esame per gyvenimą kartu. Šį ryšį norime perduoti jaunesniesiems. Reikalinga ilgalaikė strategija. Esame dvi ryškios grupės: lietuvių kilmės amerikiečiai ir Amerikos lietuviai. Turime pagalvoti apie lietuviškai nekalbančius. Dabar juos pritraukiame prie lietuvių, bet jų nepanaudojame. Nebūtų labai sunku juos išmokyti lietuviškai skaityti, tada jiems pasidarytų daug kas prieinama kas vyksta čia ir Lietuvoje. Tuo pačiu mūsų veikla per tuos asmenis, plačiau pasiektų ir amerikietiškus sluoksnius. Tačiau daug dėmesio skiriame silpnai kalbančiam lietuviškai jaunimui, o esame apleidę tuos, kurie lietuvių kalbą gerai moka. Mes turime tapti tiems vaikams „reiklesni“. Dabar stovyklose jiems yra „neleidžiama“ tarp savęs lietuviškai kalbėtis, nes vaikų tarpe yra priimta kalbėtis gyvenimo krašto kalba; tas, kuris kalba kitaip, yra nepopuliarus. Reikėtų bandyti pakeisti šias sąlygas. Paskaitininkė pasakojo, jog ji pati yra pratinusi mažą grupę vaikų stovykloje lietuviškai kalbėti. Tai buvo daug laiko pareikalavęs uždavinys, bet yra įmanoma ir labai svarbu. Ji siūlė, kad vadovai stovyklose bandytų įvesti pusvalandžius, kurių metu būtų kalbama tik lietuviškai, pavyzdžiui, kokio nors užsiėmimo (sporto, rankdarbių) metu, būtų vartojami tik lietuviški terminai; siūlė statybių sąlygą: jei nekalti, nedalyvauji. Gerai kalbantys turėtų progą kalbą panaudoti ir būtų lietuvių kalbos įvedimo pradžia.

Taip pat ji siūlė, kad gal būt skautai ir ateitininkai surengtų bendrą stovyklą gerai lietuviškai kalbančiam jaunimui; ją ypatingai gerai ir įdomiai paruošė „Susidarytų natūrali aplinka liuanistinai pajėgiam jaunimui užmegzti artimesnius ryšius. Kita įdomi paskaitininkės mintis buvo: „Mūsų grupė atėjo gyvenimo viduryje ir mes turime išryškinti kas mes esame ir ką mes darome“. Taip pat ir dabartiniais laikais Lietuvoje žmonės yra svarbiau kaip mes čia gyvename, o ne mūsų veikla. Lietuvoje gyvenantys išlaikys tautos testinumą. Ar reikia lietuvių? Paklausus paskaitininkė šį klausimą, maždaug sekančiai atsakė. Lietuvių reikia mums patiems. Mums reikia santykių, nes mes, kaip grupė, esame per gyvenimą kartu. Šį ryšį norime perduoti jaunesniesiems. Reikalinga ilgalaikė strategija. Esame dvi ryškios grupės: lietuvių kilmės amerikiečiai ir Amerikos lietuviai. Turime pagalvoti apie lietuviškai nekalbančius. Dabar juos pritraukiame prie lietuvių, bet jų nepanaudojame. Nebūtų labai sunku juos išmokyti lietuviškai skaityti, tada jiems pasidarytų daug kas prieinama kas vyksta čia ir Lietuvoje. Tuo pačiu mūsų veikla per tuos asmenis, plačiau pasiektų ir amerikietiškus sluoksnius. Tačiau daug dėmesio skiriame silpnai kalbančiam lietuviškai jaunimui, o esame apleidę tuos, kurie lietuvių kalbą gerai moka. Mes turime tapti tiems vaikams „reiklesni“. Dabar stovyklose jiems yra „neleidžiama“ tarp savęs lietuviškai kalbėtis, nes vaikų tarpe yra priimta kalbėtis gyvenimo krašto kalba; tas, kuris kalba kitaip, yra nepopuliarus. Reikėtų bandyti pakeisti šias sąlygas. Paskaitininkė pasakojo, jog ji pati yra pratinusi mažą grupę vaikų stovykloje lietuviškai kalbėti. Tai buvo daug laiko pareikalavęs uždavinys, bet yra įmanoma ir labai svarbu. Ji siūlė, kad vadovai stovyklose bandytų įvesti pusvalandžius, kurių metu būtų kalbama tik lietuviškai, pavyzdžiui, kokio nors užsiėmimo (sporto, rankdarbių) metu, būtų vartojami tik lietuviški terminai; siūlė statybių sąlygą: jei nekalti, nedalyvauji. Gerai kalbantys turėtų progą kalbą panaudoti ir būtų lietuvių kalbos įvedimo pradžia.

Po trumpos pertraukėlės vyriausia skautininkė v.s. Irena Kerelienė davė LSS skaučių seserijos trumpą veiklos apžvalgą, paminėdama stovyklas, vadovų mokyklas, suvažiavimus, seserijos vadijos rengiamas vakarones, parodas, socialinio

Nerijos jūros skaučių tunto udytės iškilmingoje sueigoje.
Nuotr. J. Tamulaitis

jo, jog ji pati yra pratinusi mažą grupę vaikų stovykloje lietuviškai kalbėti. Tai buvo daug laiko pareikalavęs uždavinys, bet yra įmanoma ir labai svarbu. Ji siūlė, kad vadovai stovyklose bandytų įvesti pusvalandžius, kurių metu būtų kalbama tik lietuviškai, pavyzdžiui, kokio nors užsiėmimo (sporto, rankdarbių) metu, būtų vartojami tik lietuviški terminai; siūlė statybių sąlygą: jei nekalti, nedalyvauji. Gerai kalbantys turėtų progą kalbą panaudoti ir būtų lietuvių kalbos įvedimo pradžia.

Taip pat ji siūlė, kad gal būt skautai ir ateitininkai surengtų bendrą stovyklą gerai lietuviškai kalbančiam jaunimui; ją ypatingai gerai ir įdomiai paruošė „Susidarytų natūrali aplinka liuanistinai pajėgiam jaunimui užmegzti artimesnius ryšius. Kita įdomi paskaitininkės mintis buvo: „Mūsų grupė atėjo gyvenimo viduryje ir mes turime išryškinti kas mes esame ir ką mes darome“. Taip pat ir dabartiniais laikais Lietuvoje žmonės yra svarbiau kaip mes čia gyvename, o ne mūsų veikla. Lietuvoje gyvenantys išlaikys tautos testinumą. Ar reikia lietuvių? Paklausus paskaitininkė šį klausimą, maždaug sekančiai atsakė. Lietuvių reikia mums patiems. Mums reikia santykių, nes mes, kaip grupė, esame per gyvenimą kartu. Šį ryšį norime perduoti jaunesniesiems. Reikalinga ilgalaikė strategija. Esame dvi ryškios grupės: lietuvių kilmės amerikiečiai ir Amerikos lietuviai. Turime pagalvoti apie lietuviškai nekalbančius. Dabar juos pritraukiame prie lietuvių, bet jų nepanaudojame. Nebūtų labai sunku juos išmokyti lietuviškai skaityti, tada jiems pasidarytų daug kas prieinama kas vyksta čia ir Lietuvoje. Tuo pačiu mūsų veikla per tuos asmenis, plačiau pasiektų ir amerikietiškus sluoksnius. Tačiau daug dėmesio skiriame silpnai kalbančiam lietuviškai jaunimui, o esame apleidę tuos, kurie lietuvių kalbą gerai moka. Mes turime tapti tiems vaikams „reiklesni“. Dabar stovyklose jiems yra „neleidžiama“ tarp savęs lietuviškai kalbėtis, nes vaikų tarpe yra priimta kalbėtis gyvenimo krašto kalba; tas, kuris kalba kitaip, yra nepopuliarus. Reikėtų bandyti pakeisti šias sąlygas. Paskaitininkė pasakojo, jog ji pati yra pratinusi mažą grupę vaikų stovykloje lietuviškai kalbėti. Tai buvo daug laiko pareikalavęs uždavinys, bet yra įmanoma ir labai svarbu. Ji siūlė, kad vadovai stovyklose bandytų įvesti pusvalandžius, kurių metu būtų kalbama tik lietuviškai, pavyzdžiui, kokio nors užsiėmimo (sporto, rankdarbių) metu, būtų vartojami tik lietuviški terminai; siūlė statybių sąlygą: jei nekalti, nedalyvauji. Gerai kalbantys turėtų progą kalbą panaudoti ir būtų lietuvių kalbos įvedimo pradžia.

Paskutinioji šio suvažiavimo dovana buvo: „Gillwello mokyklos pristatymas“. V.s. Lilė Milukienė trumpai papasakojo apie Gillwello istoriją ir anglų skautininkų, dalyvavusių šioje mokykloje, įspūdžius. S. Stefa Gedgaudienė pristatė mus, pirmąją lietuvių skautininkų laidą (be mūsų trijų, v.s. Ireną Kerelienę ir v.s. Gilandą Matonienę), papasakojo savo asmeniškus įspūdžius. Man teko kalbėti tema: kodėl mūsų vadovams ši mokykla reikalinga? Mūsų lietuviškame skautavime yra ryškūs du pagrindiniai trūkumai: skautų nauklėjame pilnintiniai ideologiniai ir toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo. Ideologiniai didžiausią dėmesį skiriame tarnavimui Tėvynei; tarnavimą Dievui paliekame parapijoms, kunigams, o tarnavimą Artimui — tėveliams. Pavyzdžiui, daug kur jaunesniosios skautės įžodžio metu, gerojo darbo mazgelį, yra kviečiama užrišti mamytę, su pasta, kad ji prižiūrės ar jos dukrytė kas dieną padarys gerą darbą. Jaunesniosios skautės įžodį yra labai pabrėžiama: pasizadu kas dieną padaryti gerą darbą. Tačiau ar vienietį vadovės tikrina savo paauktyčių gerojo darbo atlikimą? Jei mergaitė prižada daryti kas dieną, tai ji turėtų būti pratinama tai atlikti, o mes jau nuo

Perduodama pareigas Nerijos tunto tuntininkė j.p.s. Aldona Veselienė naujai vadovė s. Sofijai Kunstmanienei perduoda ir „valdžios ženklą“ — švilpuką.

Nuotr. J. Tamulaitis

kinti kas mes esame ir ką mes darome“. Taip pat ir dabartiniais laikais Lietuvoje žmonės yra svarbiau kaip mes čia gyvename, o ne mūsų veikla. Lietuvoje gyvenantys išlaikys tautos testinumą. Ar reikia lietuvių? Paklausus paskaitininkė šį klausimą, maždaug sekančiai atsakė. Lietuvių reikia mums patiems. Mums reikia santykių, nes mes, kaip grupė, esame per gyvenimą kartu. Šį ryšį norime perduoti jaunesniesiems. Reikalinga ilgalaikė strategija. Esame dvi ryškios grupės: lietuvių kilmės amerikiečiai ir Amerikos lietuviai. Turime pagalvoti apie lietuviškai nekalbančius. Dabar juos pritraukiame prie lietuvių, bet jų nepanaudojame. Nebūtų labai sunku juos išmokyti lietuviškai skaityti, tada jiems pasidarytų daug kas prieinama kas vyksta čia ir Lietuvoje. Tuo pačiu mūsų veikla per tuos asmenis, plačiau pasiektų ir amerikietiškus sluoksnius. Tačiau daug dėmesio skiriame silpnai kalbančiam lietuviškai jaunimui, o esame apleidę tuos, kurie lietuvių kalbą gerai moka. Mes turime tapti tiems vaikams „reiklesni“. Dabar stovyklose jiems yra „neleidžiama“ tarp savęs lietuviškai kalbėtis, nes vaikų tarpe yra priimta kalbėtis gyvenimo krašto kalba; tas, kuris kalba kitaip, yra nepopuliarus. Reikėtų bandyti pakeisti šias sąlygas. Paskaitininkė pasakojo, jog ji pati yra pratinusi mažą grupę vaikų stovykloje lietuviškai kalbėti. Tai buvo daug laiko pareikalavęs uždavinys, bet yra įmanoma ir labai svarbu. Ji siūlė, kad vadovai stovyklose bandytų įvesti pusvalandžius, kurių metu būtų kalbama tik lietuviškai, pavyzdžiui, kokio nors užsiėmimo (sporto, rankdarbių) metu, būtų vartojami tik lietuviški terminai; siūlė statybių sąlygą: jei nekalti, nedalyvauji. Gerai kalbantys turėtų progą kalbą panaudoti ir būtų lietuvių kalbos įvedimo pradžia.

Po trumpos pertraukėlės vyriausia skautininkė v.s. Irena Kerelienė davė LSS skaučių seserijos trumpą veiklos apžvalgą, paminėdama stovyklas, vadovų mokyklas, suvažiavimus, seserijos vadijos rengiamas vakarones, parodas, socialinio

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

Po trumpo suvažiavimo uždarymo, visos apdovanotos ne tik dvasinėmis dovanomis, bet ir mažomis žvakutėmis atminimui, skubėjome dainuodamos ir juokaudamos namo. Bostono sesės visas išleido su daina: „jaki, taki...“ Tie žodžiai gali reikšti viską, kaip šios sesės mums įrodė, o išvažiuojant turbūt reikė, kad visoms buvo smagu susitikti

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

Po trumpo suvažiavimo uždarymo, visos apdovanotos ne tik dvasinėmis dovanomis, bet ir mažomis žvakutėmis atminimui, skubėjome dainuodamos ir juokaudamos namo. Bostono sesės visas išleido su daina: „jaki, taki...“ Tie žodžiai gali reikšti viską, kaip šios sesės mums įrodė, o išvažiuojant turbūt reikė, kad visoms buvo smagu susitikti

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Gerų intencijų ir entuziazmo neužtenka! Gillwello mokykla yra puiki proga vadovams pasitobulinti skautiškame metode ir išmokyti kaip jį panaudoti. Pabuvęs šioje mokykloje labai aštriai pajuntai, ko trūksta lietuviškame skautavime. Ateityje yra numatoma turėti kursų vien lietuviams, nes tikimasi savo tarpe turėti Gillwello mokyklos direktorių lietuvių, kuris turės teisę kursų organizuoti. Pabaigoje buvo pristatyta antrioji skautininkų grupė, šia vasarą mokyklą lankiusi.

pat jos skautavimo pradžios mokome: įžodžiai sau ir gyvenimas sau. Skautas ar skautė, nepripažinti atlikti gerųjų darbų, nesugeba tarnauti Tėvynei, o nepajėgdami į tautiškumą pažvelgti plačiau, kaip žmoniškumo vertybę, neranda jame prasmės. Visi trys ideologijos punktai turėtų būti laikomi svarbiais. Antra, mes labai toli atitrūkome nuo skautiškojo metodo, arba jo visiškai neišmokome. Vadovės sueigose tęsia liuanistinų mokyklų programą (dažnai nevykusiai), neugdo ir neformuoja mergaitių charakterio. Jaunimui sueigose neįdomu. Mums reikia vadovų, kurios suprastų skautiškąjį metodą, turėtų kiekvienoje sueigoje konkretų tikslą. Ger

Diplomatijos tęstinumo reikalu

ESAME PRIE LAIMĖJIMO

Daug kartų esame rašę bet ir be rašymo mūsų skaitytojai ir visi lietuviai gerai žino, kad Lietuvos valstybingumo žymių išlaikymas yra be galo reikšmingas tiek kovojančiai bei kenciančiai lietuvių tautai, tiek visai lietuviškai išeivijai.

Washingtonė ir kai kur kitur ligi šių dienų reziduoją Lietuvos, Latvijos, Estijos atstovai, praslinkus 40 metų nuo tu kraštų okupacijos, vis dar akivaizdžiai byloja visam pasauliui ir mūsų okupantui, kad faktiška Pabaltijo kraštų okupacija yra nelegali, kad tu valstybių žmonės kencia prievarinė vergiją ir kad Sovietai, faktiškai paverge tuos kraštus, yra tik laikini jų valdytojai, neturi jiuos bet kuriu teisiu ir teisės kalbėti Lietuvos, Latvijos, Estijos vardu.

Tačiau, kaip jau visi gerai žinome, ant mūsų diplomatijos JAV-bėse nuolat kabojo gresmė — lyg koks Damoklo kardas, kad su mūsų labai neškaitlingų diplomatų senyvo amžiaus mirtimi gali nukirsti ir šia instituciją, o kartu ir mūsų valstybingumo tęstinumo išlaikymą sunaikinti.

Siuo reikalu gerą naujieną lietuviams asmeniškai paskelbė dr. Stephen Aiello, JAV-bių prezidento Jimmy Carterio patarėjas tautybių reikalams, parodęs ypatingo palankumo pavergtoms Pabaltijo tautoms. Jis kartu su prezidento J. Carterio sekretore Victoria Móngiardo pereitį savaitę iš Washingtono atskrido į Chicago. Abu du aukšti pareigūnai spalio 24 dienos rytą atvyko į Sheraton — Midway Motor Inn viesbutį, kurio salėje tuo metu buvo prasidėjusi JAV Liet. Bendruomenės IX tarybos antroji sesija.

Iš visų JAV-bių suvažiavusių JAV LB rinktiniamis atstovams, aukštėmis LB pareigūnams ir kitų organizacijų atstovams bei svečiams jis iškilmingai paskaitė JAV prezidento J. Carterio ir Valstybės departamento nutarimo projektą, kuriame labai gražiai ir tiksliai išreikšti motyvai, kodėl JAV-bės nepripažįsta Lietuvos, Latvijos, Estijos prievartinės okupacijos ir išreiškia nusistatymą leisti tam tikru būdu paskirti naujus atstovus tuo atveju, kai iškilis reikalas. (Sis dokumentas paskelbtas vakar dienos "Draugo" 1 pusl.).

Iš JAV-bės prezidento Jimmy Carterio, Valstybės departamento sekretoriaus E. Muskie čia parodyta daug geros valios Lietuvai, Latvijai, Estijai. Teko patirti, kad prie minėto dokumento pravedimo daug padarė prezidento patarėjas Saugumo reikalams Zbigniew Brzezinski ir jau mūsų minėtas prezidento patarėjas tautybių reikalams dr. Stephen Aiello ir kitiems pareigūnams, lietuvių draugams, kurie mums padėjo.

Kartu reikia džiaugtis, kad JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninės reikalų tarybos atstovai bus suradę tinkamą būdą laimėjimui atsiekti. Tvarkant mūsų diplomatijos tęstinumo reikalus, dar iškilis visa eilė kitų problemų, kurios pareikalas dar daug pastangų. Joms nugalėti reikės ir platesnės lietuvių visuomenės talpos. O kokios — paaiškės tada, kai Baltųjų Rūmų ir Valstybės departamento pareikšimas bus oficialiai paskelbtas ir kai jis bus pradėtas praktiškai vykdyti.

Tačiau minėtas laimėjimas nežada savaime nukristi į mūsų krepšį, lyg prinokęs obuolys. Dėl Lietuvos diplomatijos išlaikymo ir jos tęstinumo buvo ilgai rūpinasi, varstytos Washingtono įstaigų durys. Deja, tie rūpestiai ilgai nebuvo sėkmingi.

Tegul kiekvienas žmogus, kurį jis sutiksite, nueina nuo jūsų geresnis. O kad jūs būtumėte lyg kryžkelės užrašas, kuris kitiems, o ypač jaunuos širdims, parodytų kelią į tikrąją laimę... Tegul nepritrūksta jums jėgų aukotis ir toliau, kol bus auksa atbaigta, kaip Kristaus ant Kryžiaus. Tada visos kančios gyvenimas atrodys kaip sapnas, gal ir labai baisus, bet trumpas, palyginus su nesibaigiančia amžinybe.

Kun. Karolis Garuckas

Paskutiniu metu Lietuvos diplomatijos tęstinumo išlaikymo akcija į savo rankas perėmė JAV Liet. Bendruomenės Visuomeninių reikalų taryba, Algimanto Gečio vadovaujama. Su juo kartu daug dirbo Aušra Zerr, Algimantas Gureckas, Rimas Česonis ir kiti atsakingi vadovai. Štai keletas faktų, kaip viskas tai vyko.

1979.IX.26 JAV LB pastangomis kongresmanas Charles Dougherty (Penn.) į JAV atstovų rūmus įnešė įstatymo projektą (H.R. 5407), pagal kurį, pradėdant 1981 metais, Lietuvos atstovybės Washingtonė ir Lietuvos konsulų šiame krašte išlaikymui būtų skiriama 250,000 dol. suma. Įstatymo projektu taip pat siekta užtikrinti Lietuvos atstovavimo JAV-bėse tęstinumą. Kiek vėliau sen. John Heinz III (Penn.) rūpestiui į JAV Senatą tuo pačiu klausimu įneštas įstatymo projektas S.2257. Iki šio meto JAV Kongrese šiam projektui esą sutelkta daugiau kaip 50 rėmėjų (ko — sponzorų). Veikla pareikalavo iš Liet. Bendruomenės pareigūnų ypač iš Visuomenės tarybos darbuotojų, daug pasiūlymų, ryžto, darbo valandų ir lėšų. Prie daugelio LB apylinkių buvo sudarytos specialios komisijos šios akcijos rėmimui, laisčių rašymui. 1979.XI.29, XII.15 vėl lankytasi ir tartasi Valstybės departamente. Akcija buvo tęsiama ir šiais metais: vasario 7 d. JAV LB pareigūnai tarėsi su JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komisijos pirmininku kongr. Clement J. Zablocki. Šis pasimatymas privedė prie teigiamo LDT-bos finansų klausimo išspredimo. Su atitinkamais pareigūnais — bei kongresmanais dar tartasi, posėdžiavta liepos 31 d. ir kelias atvejais rugsėjo bei spalio mėnesiais. Ypač daug palankumą šiuo klausimu parodė kongr. Zablocki, kongresmanai Dougherty ir Derwinsky, Valstybės sekretoriaus padėjėjai Atwood ir Barry, Pabaltijo skyriaus viršininkas Longo.

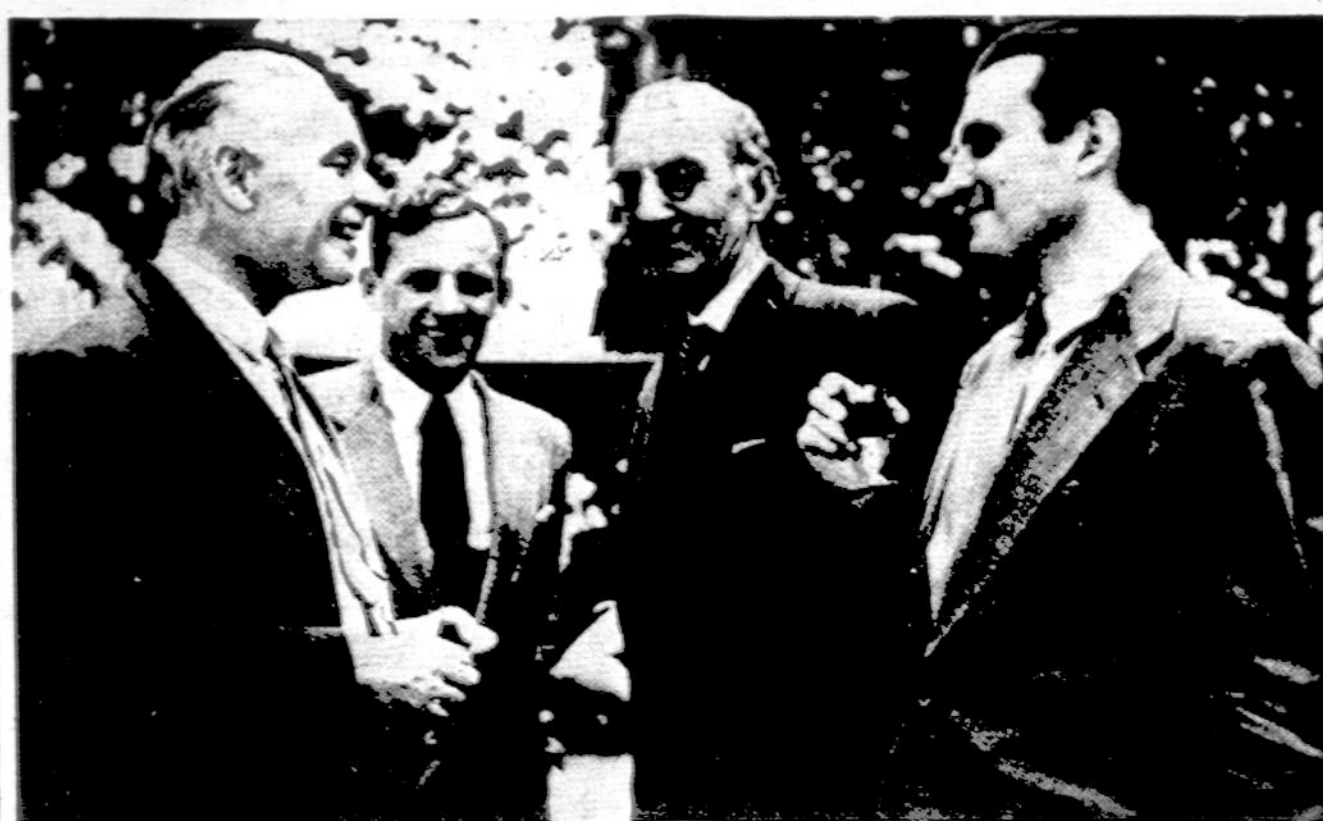
Liet. Bendruomenės akcija, matyt, buvo labai taikli ir efektyvi, nes š.m. rugsėjo mėnesį kelias atvejais Sovietų TASSO agentūra ir sovietinė spauda ypač smarkiai puolė Pabaltijo kraštų atstovybes, jas vadinėdami "šnipų lizdais", pridėdami ir kitus epitetus. Maskva, rodosi, suprato, kad yra dėlko jaudintis. Taigi tegu Maskva ir toliau jaudinasi, o Pabaltijo tautos, ypač mes lietuviai, galime ir turime džiaugtis ir džiaugdamiesi dėkoti JAV-bių prezidentui Jimmy Carteriui, Valstybės sekretoriui E. Muskie, prezidento patarėjui valstybės saugumo reikalams dr. Z. Brzezinskiui, dr. Stephen Aiello ir kitiems pareigūnams, lietuvių draugams, kurie mums padėjo.

Kartu reikia džiaugtis, kad JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninės reikalų tarybos atstovai bus suradę tinkamą būdą laimėjimui atsiekti. Tvarkant mūsų diplomatijos tęstinumo reikalus, dar iškilis visa eilė kitų problemų, kurios pareikalas dar daug pastangų. Joms nugalėti reikės ir platesnės lietuvių visuomenės talpos. O kokios — paaiškės tada, kai Baltųjų Rūmų ir Valstybės departamento pareikšimas bus oficialiai paskelbtas ir kai jis bus pradėtas praktiškai vykdyti.

Tačiau minėtas laimėjimas nežada savaime nukristi į mūsų krepšį, lyg prinokęs obuolys. Dėl Lietuvos diplomatijos išlaikymo ir jos tęstinumo buvo ilgai rūpinasi, varstytos Washingtono įstaigų durys. Deja, tie rūpestiai ilgai nebuvo sėkmingi.

Tegul kiekvienas žmogus, kurį jis sutiksite, nueina nuo jūsų geresnis. O kad jūs būtumėte lyg kryžkelės užrašas, kuris kitiems, o ypač jaunuos širdims, parodytų kelią į tikrąją laimę... Tegul nepritrūksta jums jėgų aukotis ir toliau, kol bus auksa atbaigta, kaip Kristaus ant Kryžiaus. Tada visos kančios gyvenimas atrodys kaip sapnas, gal ir labai baisus, bet trumpas, palyginus su nesibaigiančia amžinybe.

Kun. Karolis Garuckas

1949 metais Lenkijos ambasadoje, Paryžiuje. Iš k. Louis Aragon, ambasadorius Jerzy Putrament, Jules Supervitte ir Czeslaw Milosz (Milašius), tada buvęs Lenkijos ambasados spaudos atašė, dabar — Nobelio literatūros premijos laureatas.

KONCENTRACIJOS STOVYKLOS LIETUVOJE

JONAS DAINAUSKAS

Vakarų Vokietijoje, Uhldingen Seewis vietovėje esanti "Stephanus Editions" leidykla išleido Avraham Shifrinio "Vadovą po TSRS kalėjimus ir koncentracijos stovyklas". Šiuo metu yra išėjusi laida vokiečių kalba (UdSSR Reisefuehrer durch Gefaengnisse und Konzentrationslager in der Sowjetunion). Leidyklos suteiktomis žiniomis, berods, š.m. rugsėjo mėn. turėjo išeiti angliškąji laida, o vėliau dar kitiems keturiomis kalbomis. Knyga paruošta institucijos: "Research Centre for prisons, psychoprisons and forced labor concentrations camps of the USSR", kuri randasi Zikhorn vietovėje, Izraelyje. Tą centrą suorganizavo ir šiam vadovui medžiagą suteikė A. Shifrinio vadovaujama ekipa. Pats A. Shifrinis, g. 1923 m. Maskvoje, teisininkas, buvo TSRS karo ministerijos juriskonsultas, generolas (jo tėvas 1937 m. buvo sušaudytas). 1949 m. Stalino parėdymu buvo sumintas ir nuteistas mirties bausme, kuri buvo pakeista į 25 metų kalėjimo bausmę. Kalėjimuose išbuvo keliolika metų. Iš stovyklos buvo paleistas 1967 m. 1971 m. jis išvyko į Izraelį. Apie gyvenimus kalėjimuose ir stovyklose parašė (rusų kalba, 1973 m. išleista Vakarų Vokietijoje) knygą "Ketvirtasis matavimas", kurioje daug rašo ir apie lietuvius. Apie tą knygą 1977-78 m. du kartus buvo rašyta "Drauge". Praeitų metų vasarą prancūzų žurnale "Le Point" buvo įdėtas pasikalbėjimas su A. Shifrinu ir pateikta kiek medžiagos apie moteris bei vaikus kalinamus Sovietijoje, o taip pat buvo pranešta ir apie to vadovo rengimą. Apie tai irgi buvo rašyta "Drauge". Tam vadovui medžiagą sudaro duomenys apklausinėjimų žmo-

nių, kurie yra kalėjė Sovietijos kalėjimuose, stovyklose bei psichiatrinėse ligoninėse. A. Shifrinio teigimu, viso iki 1979 m. pavašario buvo apklausinėta apie 65,000 asmenų, dabar, daugumoje gyvenančių Izraelyje.

Knyga 376 p. "turistinio vadovo" formato ir išvaizdos su tu stovyklų, kalėjimų ir psichiatrinų ligoninių likalizacijos žemėlapiu, o taip pat Sovietinių respublikų, sričių, apygardų žemėlapiams ir daugelio stovyklų bei kalėjimų schemomis, fotografijomis. Daugumos kalinimo vietų duoti adresai, kalinių skaičiai, o kai kur išvardinti tu vietų viršininkai, bei pareigūnai, ypač pasižymėję žiaurumu ir t.t. Visa pateikta duomenis apie 1976 stovyklas, 273 kalėjimus ir 85 psichiatrines "įstaigas". Atseikiai duoti 2 sąrašai: 1. stovyklų bei kalėjimų, viso 119, kuriose laikomos moterys ir vaikai ir 2. "naikinimo stovyklos", viso 49, kurių daugumas yra surišta su urano kasyklomis. Visa toji vadovo medžiaga, visų pirma, skiriama turistams, keliaujantiems į Sovietiją, su gana smulkiais nurodymais kaip jie tas "vietas" gali pasiekti ir kuo ten pirmačiausia susidomėti.

Lietuvoje (113-122 p.) ir viena žinutė papildymuose, 351 p.) turistams, sako, vertėtų pamatyti 11 koncentracijos stovyklų ir 7 kalėjimus. Schematinėmis Lietuvos žemėlapyje nurodoma, kur tos "įstaigos" randasi. Vilniaus miesto schemoje nurodyta tu įstaigų lokalizacija. Taip pat pateikti tu stovyklų planai: — esančios Vilniuje, Rasų gatvėje, buvusio vie-nuolyno pastatuose ir Pravieniškiuose. Jeigu, sako, Vil-

niuje, "nuo Gedimino aikštės pasukite į Antakalnio gatvę, tai pavažiavus troleibusu Nr. 2, po 15 minučių, pasieksite kelių aukštų pastatą, psichiatrinę ligoninę, kurioje yra kalinama daug Lietuvos pilietinių teisių gynėjų". 117 p. randame: "Vilniaus mieste taip pat yra Vidaus reikalų ministerijos Baltiškoji divizija, specialus vienetas skirtas kovai su eventualiu sukilimu Lietuvoje, kuri nenorinti būti rusinama ir siekia nepriklausomybės". O 118 p. randame: "Lenino prospekte, gale į Gedimino aikštę, dešinėje pusėje, greitai rasite kavinę "Neringą", kurioje susitinka vietos jaunimas, tai irgi esanti pilietinių teisių gynėjų mėgiama susitikimo vieta. Tai, vienok, yra žinoma KGB ir užtat tos kavinės aptarnavimo personalą sudaro komunistiniai imigrantai į Sovietiją. Jie "vaidina" užsieniečių "vaidmenį" ir provokuoja svečius. Tačiau, atrodo, to dar nepakanka KGB, nes namuose kurie yra priešais tą kavinę, pirmajame aukšte, vienam nuo-

Angolos laisvės kovotojų vadas Savimbi ir jo kariai

vieškelį. Galėtų ir tiesiai nuo Lieknio įsukti į vieškelį, bet tada reiktų eiti per Žirgaičius, o juose daug piktų šunų, gali užpuolę sudraskyti. Vieškeliu eiti jau bus pats niekas. Ligi kito vakaro, o gal ir dar ligi kito pasieks Prūsus, iš tenai gi nebetoli marios, o už jų tuoj ir Amerika. Kurie tik ejo į Ameriką, visus Leizeris už kelis rublius pavezindavo į Prūsus, ir Simukas gerai žinojo, kad juos vėzdavo tuo pačiu vieškeliu ir į tą pačią pusę, kur ir jis pats eis.

Kai viską suplanavo, net lengviau pasidarė. Atsiminė ir pietus. Karklo pavėsy atsisėdęs pasiskondėdamas suvalgė duoną, išgėrė vandenį, atsigulė aukštielninkas, ėmė žiūrėti į dangaus mėlynumą ir dairytis, ar nepamatys kokios žvaigždės. Senelis sakydavo, jog dvare sykį buvo vyras su tokiom gerom akim, kad net vidurdienį žvaigždės matydavo.

Nors, rodos, težiūrėjo tik į dangų, bet akies kraštu pamatė per lauką atbėgančią Pirsų vyriausiąją. Pasuko galvą į šoną. Bėgo ne ji viena, paskui ją bėgo ir kitos dvi. Karvės edrinėjo Šlyninėje, o jos visos trys bėgo pas jį. Tik ko jos taip smarkiai pas jį bėgtų, dar ir karvės palikusios. Simukas net atsisėdęs pažiūrėti, ar neateina kas per laukus, gal Pirsis iš kur su lauktuve grįžta, o jos bėga pasiūkti, bet laukuose nieko nebuvo matyti, tik toli pakrūmėje prišti arkliai lingavo galvas. Visi laukai buvo tušti.

Pirsukė visiškai uždususi prilėkė ir, vos atgaudama kvapą, susuko:

— Pilypienė užmuše... Tavo dėdienė...
— Kas? — išplėtė akis Simukas.
Jam pasirodė, kad dėdė Pilypas su ramentu bus pataikęs. Gal net tiesiai per galvą.
— Bernas.
— Bernas? Už ką?
— Už nieką. Jis veržė vežimą, kartis išsprūdo, Pilypienė ir nulėkė kartu su kartim. Ji apačioj, kartis ant jos. Ir užmuše. Tikrai užmuše.
— Visiškai?

mininkui buvo atsakyta butas ir jame įrengta pasiklausymo ir užrašymo aparatūra; prie mažųjų kavinės staliukų, o ypač didžiųjų salės nišose yra įrengti pasiklausymo mikrofonai". "Rasų gatvės" stovykloje yra radijo — elektroninių prietaisų (skiriamų stovyklų "apsaugai") gamykla ir "mokslinio tyrinėjimo laboratorijos". Ten yra 1300 kalinių. Lagerio viršininkas yra pulk. Lukšas, o jo pavaduotojas pulk. Adumaitis. KGB operatyvinio skyriaus viršininkas yra pulkininkas leitenantas Novikov. "Mokslinio tyrinėjimo biurams vadovauja sadasistas ir antisemitas Antanas Lumbas", to vieneto darbą prižiūri "Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerio pavaduotojas pulkininkas Pročukanov". Laboratorijos aprūpintos Amerikos, Vakarų Vokietijos ir Japonijos moderniaisiais prietaisais. Einant nuo Universiteto Trakų gatvės kairiajame šone yra didelis pastatas, kuriame yra Vidaus Reikalų ministerijos speciali mokykla, kurioje apmokomi apsaugos ir baudžiamųjų dalinių kontingentai, naudojami stovyklų apsaugai ir neramumų, sukilimų malšinimui. Sako, pažymėtina, kad daugumą tu "studentų" yra ne vietos žmonės o atgabentieji iš Uzbekistano, Tadžikistano, Turkmenijos, neturintieji jokių ryšių su vietos gyventojais.

Panevėžyje yra stovykla, kurioje kalinama daugiau kaip 200 moterų su vaikais ir kūdikiais. Jos dirba karščių uniformų bei kitokių reikmenų siuvyklose. Prie Pravieniškų, prie pat Kauno — Vilniaus geležinkelio, yra dvi stovyklos, kuriose kalinama 3000 kalinių ir kurie verčiami sunkiai dirbti čia pat esančiose baldų fabrike ir medžio apdirbimo kombinatė (kuriam, tarp kita ko, gaminami ir įvairūs medžio drožiniai suvenirams). Ten pat, netoli Pravieniškų pamiškėje matomos atominės raketos, kurių "silosus" kasė ir įrengė kaliniai. Šiauliuose yra dvi stovyklos, kurių kiekvienoje yra po 1500 kalinių, dirbančių vietos statybose bei pramonės įmonėse. Alytaus stovykloje yra apie 1000 kalinių. Jonavoje, 35 km į šiaurę nuo Kauno, 5000 kalinių stato cheminį kombinatą. Ten taip pat yra ir moterų stovykla.

Sako, patys lietuviai (turistai) gali pasakyti, kad Lietuvoje beveik iš kiekvienos šeimos kur nors yra buvęs stovyklose: rengė

— J. Basanavičius surinko daug liaudies kūrybos, ją paskelbė ir išaukštino. Žodinė kūryba surišo su metraščiu, kronikų ir kitokių senosios literatūros kūrinių faktine ir legendarine medžiaga ir savo raštais praturtino tuomet buvusią labai skurdžią istorinio ir folklorinio žanro literatūrą. Tais raštais drauge su publicistiniais straipsniais carinės priešpaudos laikais jis skatino savo amžininkus gerbti tautą, kelti jos kultūrą, branginti gimtąją kalbą.

Juožas Jurginis (iš Jonas Basanavičius)

— Gal ir visiškai. Vyras sulėkė, tuoj išvertė vežimą, šieno paliko tik drangose, Pilypienė įdėjo ir nuvežė namo.

Simukui toptelėjo, kad taip negalėjo būti, kad ta merga tik sugalvojo paerzinti. Tuo tarpu atbėgo ir kitos dvi. Jos stovėjo uždusios, pirštukus į burnas susisukusios, akis išvertusios. Simukas dar niekad nebuvo matęs tokių didelių akių, ir jam pasirodė, kad jos tik laukia, kol jis ims verkti. Tada jos pradės juoktis. Pradės visos iš karto. Bet jis ne toks, kad susimokėles būtų greitai apgaudyt. Jis akimirksniu suko galvą, ką daryti, paskum paklausė:

— Ar matei?
— Nemačiau. Kur aš matysiu Šlyninėje karvės ganydama. Mama pas Sešę sieną grėbė ir matė. Buvo visiškai arti. Tik už ežios, tai viską matė ir viską girdėjo. Pilypienė apžergusi kartį laikė, bernas veržė. Ji girdėjo, kaip Pilypienė pasakė: "Gal užteks. Kąžin kas jau sutreškėjo". "Ratai sugirgždėjo", — atsakė bernas. "Su neprivertu per Molyne pusę šieno išbaštysim". "Kad jau ir taip pirštai po kartim nebelenda", — dar pasakė Pilypienė. Kad būtų smarkesnė, būtų subarusi, bernui būtų to ir užtekė. Bet ji vis gražumu, o bernas irgi su savo išmanymu: "Taip tik atrodo. Kai pradėsiu važiuoti, kai susikratys, tai ne tik pirštai, bet ir visos veršis galės palįsti. Aš tik dar viena sykutį truktelsiu, ir galėsim važiuoti". Susimetė kilpa, įstakė koją, pasiokkėjęs kai krestelėjo, tai visa kartis išlėkė į viršų, kartu su kartim ir Pilypienė. Tiesiai stacia galva į žemę, o kartis ant jos. Gerai, kad Pavaliai netoli krovė vežimą, tai tuoj atlėkė. Motina irgi nulėkė, bet ką jie begalėjo padaryti. Tada vyras išvertė vežimą, paguldė ir nuvažiuo. Mama atbėgo pasakyti tavo motinai. Ji tuoj ir išlėkė pas Pilypus. Gal eiti ir tu. Mes karvės atsivarysim artiau ir paganysim. Nebijok, varnom nesulesinsim nė vieno. Ir mama sakė, kad tave paleistume.

(Bus daugiau)

Dalis JAV Liet. Bendruomenės IX tarybos posėdžio dalyvių Chicagoje.

Nuotr. Vyt. Rimdėlo

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IX TARYBOS SESIJA

(2) Sveikinimai ir linkėjimai bendruomenei

(Tęsinys)
Dr. Stephen Aiello atvežta žinia JAV LB Tarybos nariams spalio 25 Chicagoje paveikė visus LB politinių darbuotojų veidose aiškiai matėsi pasididžiavimas ir džiaugsmas, apvainikuojantis 14 metų pastangas užtikrinti Lietuvos Diplomatines Tarybos testinimą.

Lietuvos Generalinė garbės konsule Juzė Daužvardienė pakviesta tarti pirmuosius sveikinimus žodžius: "Dabar mūsų bendruomenės darbuotojai, kurie yra svarbūs labiau žiūrėti į vieningą veiklą; tartinis ir susitartinis kaip (diplo)matijos testinimą" įvykdyti".

"Prasta palinkėti nustatyti galres laisvės veiklą, tačiau aš manau, kad Bendruomenės gal-

rės jau yra nustatytos ir jau nuveikta nepaprastai daug labai svarbių darbų. Palinkėjimai išvermės... pasiryžti dar stipriau, dar su didesne energija veikti... Lietuvos reikalai ir lietuvių išlaikymo reikalai".

Toliau sesijos dalyvių sveikino Kanados LB Valdybos pirm. Jonas R. Simanavičius.

Vliko Valdybos pirm. dr. Kazio Bobelio ištartas atstovų Kazys Ozelis pareiškė: "Laisvės pasaulio Lietuvių Bendruomenė, laikydama pagrindiniu tikslu reikšti lietuvių tautos ryžtą būti laisvai ir nepriklausomai, rūpin-tis lietuvių aktyviu dalyvavimu Lietuvos laisvinimo darbe ir visais būdais padėti pavergtai lie-

tuvių tautai, atgauti laisvę bei valstybinę Lietuvos nepriklausomybę, išiešioti lietuvių tarpe išlaikant ir ugdant tautinę gyvybę ir gilų tautinį sąmoningumą, yra reikalinga visų paramos. To at-siekimas ir yra mūsų linkėjimas..."

Alto pirm. Kazio Šidlausko ištartas kalbėjo dr. Leonas Kriaučeliūnas: "Didingos, masinės tautinių dainų ir šokių šventės, suvažiavimai, kongresai, simpoziumai, ištisčia pagalbos ranka kenčiančiai tėvynei — tai darbai Lietuvių Bendruomenės, kurie šviečia kaip žviesos žiburėlis tamsiojo nakties. Okupanto (40 m. nuo Lietuvos okupacijos) minėjimo šviesoje vyksta ši IX Tarybos sesija. Alto vardu nuosirdžiai linkėčiau garbingos nuotikos ir pozityvių sprendimų, kad, apžvelgę atliktus darbus, pajęskotume naujų kelių, naujų planų stiprinti Lietuvių Bendruomenės veiklą, pagelbėti kenčiančiai tėvynei..."

Latvių organizacijų santarvės atstovas Ilmars Bergmanis ir Amerikos estų tarybos atstovas Olav Pikat linkėjo dirbti kartu, siekiant bendro tikslo — Pabaltijo kraštų laisvės.

Balto pirmininkė Marija Rudienė pareiškė: "Giliai įvertiname LB atliktus darbus mūsų išievojioje, skatinant bei puoselėjant lietuvių kultūrą, garbingas tradicijas, tėvynės laisvinimo pastangas ir tautinę ištikimybę. Jūs nuo ankstyvų išievojimo dienų su-pratote organizacines veiklas svarbą Amerikoje gyvenančių tautiečių lietuvių ir švietimo išlaikyme".

Paskutinis sveikintojas buvo neseniai iš Lietuvos atvykęs rezistentas Vladas Šakalys: "Kovoje (už Lietuvos laisvę) mes visada į išievojį žiūrime ne kaip į savo

draugus ar sąjungininkus, bet kaip į mūsų kūrą ir kraują... Iš atstumo žiūrint į išievojį, visada mažiau matyt plyšelių, skirtumų. Bet ne skirtumai įdomūs ir reikalingi žiūrėti... Mes — sakau mes, nes ir aš esu, kaip kiekvienas lietuvis, ir Bendruomenės narys ir savo krašto patriotas — labai daug energijos skiriame nevisai efektyviai... Nežiūrėkime, ignoruokime skirtumus. Ne dėl to, kad jų nėra. Jų buvo, yra ir tur-būt neišvengiamai turi būt... Svarbiausias priešas lietuvių tautai dabar yra rusiškas imperia-lizmas. Vardan antrinių tikslų, nepulkim vienas kito... Nežiūrė-kim mandatų, nežiūrėkim įgalio-jimų, nežiūrėkim formalumų... Visa mūsų meilė Lietuvai yra ne tituluose, ne įgaliojimuose, bet konkrečiuose darbuose Lietu-vai..."

Raštu Tarybos sesiją sveikino Lietuvos atstovas Washingtono dr. Stasys Bačkis, Lietuvos Gen. konsulai Anicetas Simutis ir Vy-tautas Čekanauskas, buvęs PLB Valdybos pirm. Bronius Nainys, PLB garbės pirm. Stasys Barzdu-kas bei JAV respublikonų parti-jos kandidatas į prezidentus Ro-nald RReagan.

EPS

(Bus daugiau)

Intymiausias meilės paslaaptis ir gili gyvenimo išmintis vaizdingai atskleidžia klasikinės pasaulinio žarso kūrinys

SEKSPYRO SONETAI

Į lietuvių kalbą pirmą kartą at-vertė A. Tyruolis, Goethės, Šilerio, Dantės ir kitų klasikų vertėjas Su Sekspyro atvaizdu, autografu, iš samia įžangine studija ir sonetu pasišalinimais. 176 psl. kietas dro-bės viršelėlis

Kaina \$3.00. Gaunama "DRAUGE"

YOU MUST MEET PETRAS, genial owner of BROWN'S FRIED CHICKEN IN BENSENVILLE

He's Lithuanian! Specializes in group servings & the chicken is delectable. 511 W. Irving Park, Bensenville, ILL. PHONE — 766-5894

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujojo Anglijos iš Stoties WLYN, 1380 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduo-dama vėliausių pasaulinių žinių san-trauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalus kreiptis į Baltic Fo-rists — gilių bei dovų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir ra-sište didelį pasirinkimą lietuviškų kny-gų.

Liaudies menas ir kultas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" admi-nistracijoje galima pasirinkti į vairyti liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių

Apsilankykite į "Draugo" ad-ministraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kal ką padovanoti savo giminėms ar draugams

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

● ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SAL-DUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Florida Real Estate

Namų pirkimo reikaluose: Clearwater, Largo, Belleair, Seminole apylinkėse (Netoli St. Petersburg piliečių klubo)

Prašau kreiptis:

LIUCIJA VAIGAITIENE

Realtor - Associate

Rodgers & Cummings, Inc.

Tel. Dieną 813-581-9411

Vakare 813-585-2738

MISCELLANEOUS

už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilo — 20% — 30% pigiau mokėsi-biliu pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

Į įvairių prekių pasididžiavimą ne-brangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Ištatau naujus pečius ir vandens šildy-tuvus. Išvalau ir pakeičiu alvyvinius pečius į gazuinius.

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDŽINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5890

VALOME

KILIMAS IR BALDUS

Plaukams ir vaikų kojoms

plovimo ir rūšiavimo grūdai.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai į kitą apdraudą.

Tel. — WA 5-3063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysmai. Vir-tuvės ir vonios kabinetai. Kerami-kos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

I automata galit kalbėti lietuviškai

paliukit pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

PLATINKITE "DRAUGĄ"

HELP WANTED — MOTERYS

IMMEDIATE OPENING FOR

QUALIFIED COOK

AND KITCHEN MANAGER

For St. Christina Catholic rectory

PLAIN COOKING — For Several

Priests.

You Will Have Beautifully Decorated

Modern Apartment, with TV, Etc.

with excellent benefits, Top Wage.

For Further Information

Please Call FATHER CURRAN

779-7181

HELP WANTED VYRAI

MAINTENANCE ENGINEER

FULL OR PART TIME

To perform maintenance and some

Janitorial duties in aging facility.

Must have knowledge of boiler and

heating systems. Good starting sala-

ry and benefits. Must apply in person.

Call for appointment: 927-7373.

VALENTINE CHICAGO BOYS CLUB

3400 S. Emerald Chicago, Ill.

GRINDER HANDS

Should have at least three years

experience. We offer top pay in-

cluding excellent benefits, also excel-

lent working conditions.

EMIL BUCK & SON

6830 West 62nd Street

CHICAGO, ILLINOIS

IANUOMOVAMA — FOR RENT

64th and Fairfield Avenue

3 rooms in clean quiet Building.

Rent \$210 per month. Stove and

refrigerator included.

Tel. 434-9611

NORI PIRKTI

IESKAU PIRKTI privatiškai iš namo

savininko 3-ju butų mūr. namą, tarp

55-os ir 65-os gatvių Kedzie Avenue

apylinkė. Silyti tel. 878-6909.

DOMESTIC

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra

gražus paprotys. Biznieriui jis pla-

niai naudojamas. Bet tinka ir visu-

meninėms reikmėms. Turėti gražias vi-

mes korteles.

Kreipkitės į "Draugo" adminis-

traciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

Keltas į artoriaus garbę

J. VAISNORA, MIC 2

Ark. Jurgio Matulio beati-

fikacijos bylos apžvalga. Gene-

ralinės Postuliacijos leidinys

1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE.

SKELEBKITES "DRAUGE"

AR TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

TIK TAU VIENAI

TEVYNĖS AUKOJAM

AUKURAS

Igrojo L.S.T. Korp Neo-Lithuania orkestras su Algiiu Modestu, Vytautu Paškum ir Zigmu Mikukiu, Jr. — Dvi gitaros, Tau dėkoju, Negerk, Žali laukai, Sapnas ir kitos dainos. Kaina \$6.00.

Lietuvių Meno ansamblis DAINAVA. Kurio ga Šešupė, Jūs berniukai apgavikai. Lietuvių asame mes gimę ir kitos. Diriguoja Stepan Sodelika. Kaina \$5.00.

— Alfonsas Mikulakis — dirigentas. Kanklių or-kestro vadovė — Ona Mikulakienė. Atlieka Vysk. Valandaus lituanistinės mokyklos an-samblis. Kaina \$5.00.

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Užsakant pridėti 50 ct. už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užsakymui į Kanadą reikia pridėti po 1.75 pašto išlaidoms.

APLINK MUS

× Vytautas Vidugiris, Liet. skautų brolių vyriausias skautininkas, buvo iš Los Angeles į Chicago atvykęs. Lankė savo artimuosius, posėdžiavo su skautų vadovais, dalyvavo Liet. Bendruomenės IX tarybos sesijos darbuose. Užsukęs į "Draugą", apsirūpino lietuviškomis knygomis, tarėsi su dienraščio vadovais. Į Los Angeles sugrįžo vakar.

× Ketvirtąjį Mokslo ir kūrybos simpoziumo vakaronėje, šį penktadienį, spalio 31 d. 7:30 val. vak. dr. Rimgaudas Nemickas kalbės apie medicinos mokslų reprezentavimą simpoziume, o dailininkė Zita Sodeikienė apie Lietuvos moterų dailininkų simpoziumo metu rengiamą parodą, kurios tema "Senosios Lietuvos dievų mitologiniai simboliai".

× Tėvų Marijonų bendradarbių apskrities metinis parengimas bei žaidynių popietė įvyks lapkričio 2 d. Veinuolyno patalpose, 6336 S. Kilbourn Ave., 1 val. p. p. Kviečiame visus įvertinančius Tėvų marijonų darbus Amerikoje, Argentinoje, Marianopolioje, atsilankyti ir suteikti jiems moralinės ir finansinės paramos.

× Lietuvos bažnyčių nuotraukų vis daugiau prisijungia malonės talkininkai serijinio veikalo apie Lietuvos bažnyčias autoriui. Pastarosios dienos jų atsiuntė: Anicetas Grigaliūnas, Vyt. Lazauskas, Elena Mickienė, Gailutė Valiulienė (visi čikagiškiai). Pirmutinis iš Australijos atsiuntė J. Račiūnas, atsiųsdamas gerų Krekenavos bž. fotografijų. Autorius visiems dėkoja už talką. Jei dar kas nuotraukų turėtų, malonėkite atsiųsti Br. Kvikiui, "Draugo" adresu.

× Julius Ringus, čikagiškis, gavęs iš "Draugo" kalėdinių kortelių siuntą, atsiuntė malonų laiškelių ir 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Dr. Albina Panušienė, čikagiškė, atsiuntė 10 dolerių auką. Esame jai labai dėkingi.

× Agronomo, šaulio bei savanorio a. a. Juozo Duoblio penkerių metų mirties sukakčiai paminėti, už jo sielą bus atšaukiamos šv. Mišios lapkričio 1 d., šeštadienį, 9:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti jį maldose.

Žmona ir Sūnūs
(pr.).

× Nepagirindintiesiems — Nėmokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.).

× Dariaus Girėno mokyklos balius Jaunimo centre, lapkričio 1 d., 7:30 val. vak. Gros "Vyties" orkestras. Rezervacijom telef. 323-6302 ir 682-1965. (pr.).

× Velinių proga tradicinės šv. Mišios, kurias atliks Tėvas J. Borevičius, SJ, T. Jėzuitų koplyčioje ir apeigos prie paminklo bus lapkr. 2 d. sekmdienį, 7 val. vak. Birutininės ir Ramovėnės kvietė visuo menę dalyvauti. (pr.).

× Laiškų Lietuviams popietė su kelionių nuotraukomis, skaidrėmis ir filmu bus lapkričio 1 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Maloniai kviečiame visus atsilankyti. (pr.).

× Angelė ir Albinas Karnaiš St. Petersburg Beach, Floridos, visuomenininkai ir nuosirūš jvairių organizacijų darbuotojai buvo atvykę į Chicago ir dalyvavo JAV LB IX tarybos II sesijoje. Lydimi Reginos Sriubienės aplankė "Draugą", kur netikėtai susitiko čia dirbančius, iš senų laikų pažįstamus. Taip pat trumpai pasidalino žiniomis apie galimybes įsikūrimo Floridoje, ypatingai St. Peterburgo mieste. Angelė Karnienė sėkmingai vedė dvejus namų pirkimo ir pardavimo — Florida Real Estate įstaigas ir savo tautiečiams maloniai padeda visuose reikaluose.

× Lietuvos literatūros dviejų mėnesių paskaitų pabaigtuvės įvyks šiandien 7 val. vak. Chicago miesto bibliotekos patalpose 6120 S. Kedzie. Savo kūrybą skaitys Julija Švabaitė ir Kazys Bradūnas. Jų poezijos vertimus anglų kalbon rečituos akt. Daiva Markelytė. Po to vyks simpoziumas — bendras paskaitų serijos įvertinimas. Visi kviečiami.

× Chicago šauliai Vėlinių dieną, lapkričio 2 d., norintieji vykti į Liet. Šv. Kazimiero kapines ir neturintieji susisiekti su phiemonių, prašomi susirinkti įvertinančius Tėvų marijonų darbus Amerikoje, Argentinoje, Marianopolioje, atsilankyti ir suteikti jiems moralinės ir finansinės paramos.

Prof. Juratė Izokaitytė kalba Los Angeles, Lietuvių dienos metu.

× Alicijos Rūgytės ir G. Meliuvienės, pasižventusių Putnamo seselių rėmėjų, pavarės, per klaidą, bet ne dėl redakcijos kaltės, buvo praleistos. XIX madų parodos aprašyme, Moterų skyriuje. Atsiprašome.

× Uršulė Skrebutėnienė, uoli ir simpatinga Marquette Parko gyventojas, spalio 12 d. buvo pasveikinta ir apdovanota savo draugų, minint vardo dieną. Be to, lapkričio 3 d. U. Skrebutėnienė išvyksta į Havajus savo mielos draugės Slenos Šuopienės aplankyti. Linkime Uršulei sulaukti daug linksmų vardinų ir sėkmingos kelionės.

× Aukų po 3 dol. atsiuntė: J. Sakalauskas, Jonas Valaitis, M. Zymanas, Stasys Vaičaitis, Ant. Gripas, S. Janulis. Visiems dėkojame.

× Kazimieriete ses. Damionai šv. Kryžiaus ligoninėje buvo padaryta sunki operacija. Ligoninėje taip pat paguldyta ses. Adelė.

× Dekodami už korteles, aukų po 5 dol. atsiuntė: A. Bušmanas, R. Gineitienė, I. Sankus, V. Valys, V. S. Gumauskas, Henrikas Spingys, kun. Antanas Zvinklys, Kazys Milleris, A. Biežienė, B. Juodis, V. Mikutis. Visiems maloniai dėkojame.

× Kazys Ramanauskas, čikagiškis, atvykęs į "Draugą" domėjosi dienraščio paruošimo darbais. Paliko 12 dol. auką. Labai ačiū.

× Jonas ir Vanda Prunskiai, čikagiškiai, parėmė savo dienraštį auka. Ačiū.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Floridos, Pietinio Atlanto pakraščio šaulių kuopa "Aušra" ruošia Lietuvos kariuomenės minėjimą, kuris įvyks lapkričio 22 d., šeštadienį, 12:30 val. N. Federal Hwy, Sweden House, Fort, Lauderdale, tarp Commercial buv. ir Atlantic buv. Po minėjimo bus valėsės - priešpiečiai. Apie dalyvavimą valdyba prašo pranešti iki lapkričio 21 d. J. Paškui telef. 946-4389, O. Rudaitienei tel. 943-9735 arba K. Pautienai tel. 782-0395.

— Walter R. Roberts, vykdomasis Board of International Broadcasting direktorius, rugsėjo 9 d. laišku painformavo JAV LB Visuom. reikalų tarybos pirm. Miuncheno į JAV-es neįskirti Radio Liberty pabaltiečių skyriaus. Nutarimas padarytas priėjus nuomone, kad iškelimas būtų nenaudingas, nei Radio Free Europe (Radio Liberty), nei JAV-ių užsienio politikai". Laikė taip pat teigiama, kad RFE-RL direktorių tarybos pirm. John Heyes sutiko su International Board of Broadcasting sprendimu ir savo rūšymą pabaltiečių skyrius išskirti į New Yorką atsiėmė. Kiek anksčiau Baltųjų rūmų patarėjas dr. Stephen R. Aieilo Alg. Gečį taip pat atskirai raštu painformavo apie minėtą sprendimą. JAV LB-nė tęsia pastangas lietuvių transliacijas iš Miuncheno sustiprinti, padidinant siųstuvų galingumą, tarnaujant skaičius lietuvių skyriuje, išjungiant lietuvių skyrių iš "tautybių divizijos". Paskutiniuoju atveju lietuvių skyriaus vadovas būtų tiesiogiai priklausomas Radio Liberty direktoriui.

OKUP. LIETUVOJE

— V. Zakarevičius ir rež. A. Grikevičius kurtamas filmas apie Pirmąjį tragediją tėra tik įpusėtas ir susiduria su kadro problemomis. Senasis Lietuvos kaimas okupuojant jau sunaikintas. Naujosios gyvenvietės jau neturi būdingų Lietuvos kaimui bruožų: siferio stogai, radijo ar televizijos antenos netinka senojo Pirmąjo vaizdai. Filmuojama Rumšiškių buties muziejuje, kur yra senų kaimiškų pastatų, bet nėra kaimo gatvės. Dėl to filmotojai netrukus persikels į Gudijai priskirtą seną Zervynų lietuvišką kaimą. Ten bus filmuojama kurtamos masinės scenos, talkinsia net rusų kariai.

VOKIETIJOJ

— Vasario 16 gimnazijos Evangelikų jaunimo ratelis spalio 5 d. surengė tradicinę metinę iškyką. Ekskursija aplankė Reino upės slėnį — Loreley, Ruedesheimą ir Mainą. Ekskursiją suorganizavo ligametis Vasario 16 gimnazijos bičiulis evangelikų kun. Fr. Skėrys.

CHICAGOS ŽINIOS

PIRMAS SNIEGAS

Šeštadienį, spalio 25 d., Chicagoje, ėmė rodytis pirmos sniegulės. Tai pirmas sniegas mūsų mieste nuo balandžio 24 dienos.

PAGROBĖ MAZYTĖ

Kompozitoriaus H. Mancini 4 m. dukraitė buvo pagrobta nuo motinos, kai Chicago parke jos buvo išėjusios pasivaikščioti. Manoma, kad pagrobė mergytės tėvas, kuris atsisakyres gyvena Los Angeles mieste.

PARDUODA INKSTĄ

Nigerijos studentas Gaul The-nacho, 22 m., studijuojas Chicago miesto centro kolegijoje, pasiūlė parduoti vieną inkstą tam, kas duos lėšų užbaigti studijas. Manoma, kad susiras lėšų jam ir be tos operacijos.

DAUG SUVAŽIAVIMŲ

Chicagoje tiek gausu suvažia-vimų, kad pereitą savaitę čia buvo atvykę 65,000 suvažia-vimo dalyvių.

NAUJAS IŠRADIMAS

Chicago universitetas išvystė naują aparatą, kuriuo galima daug sėkmingiau tirti smegenis.

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MOKINIAI — GAMTOS DRAUGAI

Lietuvos gamta yra labai graži. Ten yra daug gražių miškų, ežerų, upių, upelių, kalnelių ir piliakalnių.

Aš Lietuvoje nebuvau, bet man pasakojo tėveliai. Daug sužinojau iš knygų apie Lietuvos gamtą.

Ežeruose galima žuvausti, maudyti. Aš mėgstu maudyti, plaukyti.

Mokiniai labai džiaugiasi ir myli gamtą, nes jie daug laiko praleidžia gamtoje. Mokiniai va-sarą mėgsta sportuoti laukuose, važinėti dviračiais. Žiemą čiuožti ant ledo ir su pašliūžomis leisti nuo kalno. Jie mėgsta būti miškuose. Ten yra visokių žvėrelių didelių ir mažų.

Mokiniai mėgsta ežerus. Ten jie maudosi, žuvausti ir laivais plaukia. Gamta yra mūsų draugė.

Saulė Brakauskaitė,
Dariaus Girėno lit. m-los
8 sk. mokinė

ZEMĖS DREBĖJIMAS

Vieną dieną, kai mes mokėmės Lietuvos geografiją, aš pajutau drebinimą po kojomis. Nežinojau, ar draugė pajuto, todėl aš jai nieko nesakiau. Truputį vėliau buvo dar kitas drebinimas, bet stipresnis. Draugė tada manęs paklausė:

— Rūta, ar pajutai tą drebinimą?

Tuoju kitas... visa klasė išsigando ir pradėjo kalbėtis. Mokytoja supuko ir uždėvė mums daug darbo. Dar blogiau, kad turėjom viską pabaigti rytdienai. Vienas mokinių atstojai, ir paaiškino mokytojai, kad visi mokiniai pajuto žemės drebinimą. Ši mums netikėjo, kad galėtų žemė drebin-ti. Kai ji mums šnekėjo, ji irgi pajuto, bet ji nenorėjo mus iš-gąsdinti, tai tik pasakė, kad kas nors kažką dirba su didelėmis mašinomis. Daugiau apie drebinimą nešnekėjome, o toliau klausėmės apie Lietuvos kariuomenę.

Skambutis suskambėjo. Visi išbėgo lauk. Mokytoja nuėjo pas seselę vedėją ir jai pasakė apie drebinimą jos klasėje. Seselė vedėja atėjo į mūsų klasę ir pasakė, kad buvo darbininkai, kurie dirbo lauke priešais šv. Kryžiaus ligoni-nę su stipriais įrankiais. Visi atsi-gavo ir sprendė matematikos už-daviniais.

Rūta Predkelytė,
Marquette Parko lit. m-los
8 sk. mokinė

KARLĖ NUSKRENDĄ I DISNEJUS PASAULI

Gal jūs girdėjote apie Karlę, kuri lakiojo 7-aukštyn buteliu. Vieną rugpiučio penktą dieną Karlė nutarė skristi nežinodama kur atsisiras. Ji skrido į šiltą kraštą. Kai pamatė gražius, gyvulių formose apkritus krūmus, nutarė nusileisti. Niekas nežino, kas atsitiko 7-aukštyn buteliui, bet staiga jis pradėjo kristi. Krito, krito, net galva Karlėi apsisuko. Kai ji atsigavo, pamatė, kad plaukia ant 7-aukštyn butelio tamsia me urve.

Staiga ji pamatė piratus ir labai išsigando. Vieni piratai šaudė vienas į kitą; kiti dainavo, gaudė gražias mergaites, dar kiai gavo šluota per galvą iš storos ponios, o dar kiti sėdėjo kalėjime ir mėgino kaulu išviloti raktą iš šuniuko.

Galop Karlė išplaukė į saulėtą pasaulį. Staiga ji pamatė Peliką Mikį. Tada ji suprato, kad piratai netikri, nes ji buvo patekusi į Disnejus pasaulį.

Gida Zikaitė, 4tas sk.
Bostono lit. m-la ("Švilpukas").

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

MOKINIAI — GAMTOS DRAUGAI

Piešė Vita Špakevičiūtė, V kl.

RUDUO

Lapai geltoni, raudoni, rudį;
Kažin kaip ilgai bus jie margi?
Būk, vėjelai, tu ramus,
Nepajudink lapelius.
Sungrybiai ir baravykai
Sveikina visus miške,
O mažytė voverytė
Riešutukus rankioja.
Vaikai skuba į mokyklą,
O paukšteliai į pietus.
Rudenėlio vėjas piktas,
Saldo mūsų veidelius.

Viktoras Izokaitytis, VI sk.
K. Donelaičio lit. m-la

MANO KATĖ

Aš jau moku rašyti. Moku ir skaityti. Aš turiu katę. Jos vardas Zufa. Aš myliu savo katę. Aš žaidžiu su Zufa.

Nėrijus Vidmantas,
Rochesterio lit. m-los
mokinys, („Plunksna“)

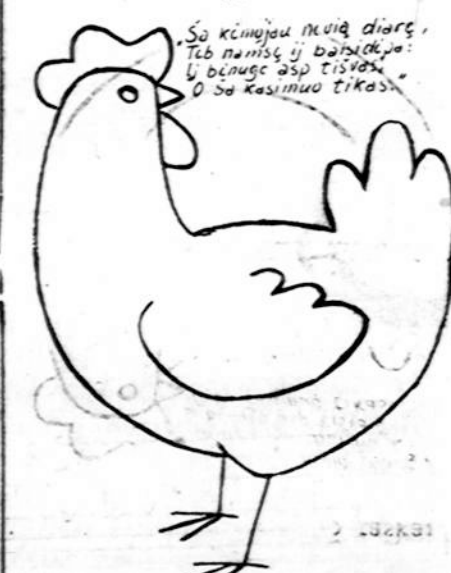
daiktai čia yra nupiešti? Už kiekvieną atpažintą daiktą ir teisingai lietuviškai parašytą, gausite po vieną tašką.

IV.

Kas jūsų tėvynė? Iš 18 vieno ilgumo pagaliukų ar degtukų sudėkite savo tėvynės vardą, o atlikto darbo piešinį atsiųskite redaktoriui.

(5 taškai)

V.

(Žiūrėkite piešinį). Prie vištos yra turpmas eilraštis. Kaip žinote, vištos nemoka gerai rašyti. Tad parašykite taip, kaip Vyte Nemu-nėlis rašė. Vištą nuspalvokite. Už teisingą ir gražiai atliktą darbą gausite (10 taškų).

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Gulinciam ant nugaros vaikai spaudo pilvelį ir dainuoja: „Minku minku pyragėlius, Atvažiuos kunigėlis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot“. Įvairūs pasisakymai: Sako pasaka — pašmukš į ža-ka (maišą). Tiesa, kad kumelė liesa. Tokios tiesos grikių košės. Už juodą daugiau duoda. Gana gana, kad tu pana. Draugo lengviau netekti ne-gu jį surasti.

Lietuvių priežodis

BALIONAS

Vieną dieną berniukas norėjo balioną. Jis paklausė mamytės, ar jis gali turėti balioną. Mama sakė: „Gerai, mes eisime į krautuvę ir nupirksime balioną“.

Andrėjus Meškauskaitė
Hamiltono "Vysk. M. Valan-čiaus" lit. m-los mokinė. Ka-nada. ("Jaunystės aidai").

I
(Žiūrėkite brėžinį). Pradėkite nuo raidės M ir eikite aplink apskritimą laikrodžio rodomuoju kryptimi rašydami kas antrą raidę į centro langelius. Kai pripildysite langelius, susidarys keturių žodžių sakiny, kurį atskirai parašykite.

(5 taškai)

II
Name yra šeši aukštai. Atspėkite, keli kartus laiptų atstumas į šeštą aukštą yra ilgesnis už atstumą (tais pačiais laiptais) į trečią aukštą? Tarp kiekvieno aukšto yra vienas skaičius pakopų.

(10 taškų)

III
(Žiūrėkite piešinį). Kokie

